

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Tůmy, Ph.D. a soudců JUDr. Marie Grygarové a JUDr. Michala Mědíčka ve věci

žalobce: _____, nar.

bytem _____,

za účasti

účastníka: **Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**,
se sídlem organizační složky Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2,

o vklad práva do katastru nemovitostí, o nahrazení rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště Prachatice, ze dne 20. prosince 2016, č.j. V-4513/2016-306, o odvolání účastníka proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. září 2017, č.j. 11C 2/2017-61,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II. mění tak, že žalobce je povinen zaplatit účastníkovi náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 900,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- II. Žalobce je povinen zaplatit účastníkovi náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 300,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal nahrazení shora uvedeného rozhodnutí správního orgánu, jímž byl zamítnut návrh žalobce na vklad zániku jeho vlastnického práva ke spoluvlastnickému podílu ve výši 614/1000 na budově bez č.p./č.e. stojící na pozemku p. č. st. _____ v k. ú. _____ na základě písemného prohlášení žalobce ze dne 20.7.2016 o opuštění nemovité věci (výrok I.), a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).
2. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil soud prvního stupně ustanovením § 150 o.s.ř., jelikož řízení před katastrálním úřadem nemá kontradiktorní povahu a strany nejsou ve vzájemném protilehlém postavení.
3. Proti výroku II. tohoto rozsudku podal účastník v zákonem stanovené lhůtě v souladu s ustanovením § 204 odst. 1 o.s.ř. odvolání, které odůvodnil tím, že v řízení nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele podle § 150 o.s.ř. Toto ustanovení nelze aplikovat automaticky s přihlédnutím k typu řízení, které je v projednávané věci přezkoumáváno. Účastník navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu tak, že uloží žalobci zaplatit účastníkovi náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 900,- Kč a náhradu nákladů odvolacího řízení podle vyhl. č. 254/2015 Sb.
4. Žalobce se k odvolání účastníka vyjádřil tak, že bude rád, když odvolací soud přizná účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, neboť dojde k odstranění žalobcem uvedené nejasnosti v jeho právních znalostech.
5. Odvolací soud přezkoumal napadený výrok rozsudku, a to i z důvodů, které nebyly v odvolání výslovně uplatněny (§ 212, § 212a odst. 1, § 205 odst. 2 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

6. Podle § 245 není-li v této části uvedeno jinak, užijí se přiměřeně (rozuměj na řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem) ustanovení části první až čtvrté tohoto zákona.
7. Podle § 150 o.s.ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.
8. Podle § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.
9. Podle § 137 odst. 1 a 2 o.s.ř. náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně soudního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, tlumočné, náhrada za daň z přidané hodnoty, odměna za zastupování a odměna pro mediátora podle zákona o mediaci za první setkání s mediátorem nařízené soudem podle § 100 odst. 2 (odst. 1). Odměna za zastupování patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem advokát nebo notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy anebo patentový zástupce v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy (odst. 2).
10. Podle § 151 odst. 3 účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.
11. Podle § 1 vyhl. č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, tato vyhláška upravuje výši paušální náhrady, která náleží účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 občanského soudního řádu a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce (odst. 1). Pro určení hodnoty sporu se použijí obdobně ustanovení o tarifní hodnotě podle advokátního tarifu (odst. 2). Pro účely vyhlášky se úkonem rozumí zejména písemné podání nebo návrh ve věci samé, výzva k plnění, příprava účasti na jednání, účast na jednání před soudem, a to každé započaté dvě hodiny (odst. 3 písm. a/, b/, c/).
12. Podle § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb., v případech neuvedených v odstavcích 1 a 2 činí výše paušální náhrady pro účely § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a pro účely § 89a exekučního řádu 300 Kč za každý úkon.
13. Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že závěr soudu prvního stupně o použití ustanovení § 150 o.s.ř. na projednávanou věc není správné, neboť v řízení nebyly tvrzeny ani jinak zjištěny žádné výjimečné důvody hodné zvláštního zřetele, které by takové nákladové rozhodnutí odůvodnily. (Nehledě na to, že výsledek úvahy podle § 150 o.s.ř. by měl být ve výroku rozhodnutí soudem vyjádřen tak, že se procesně úspěšnému účastníkovi náhrada nákladů řízení nepřiznává, nikoli že žádný z účastníků nemá na tuto náhradu právo.) Žádné takové skutečnosti žalobce netvrdil ani v odvolacím řízení, když naopak uvedl, že bude za uložení povinnosti hradit náhradu nákladů řízení rád. Důvodem hodným zvláštního zřetele ve smyslu § 150 o.s.ř. není ani skutečnost, že rozhodnutí o vkladu práva do katastru nemovitostí jako věci soukromého práva je zákonem na prvním místě (byť jako výjimka z pravidla) svěřeno správnímu orgánu (katastrálnímu úřadu), přičemž až v případě zamítavého rozhodnutí přichází v úvahu možnost účastníků podat žalobu podle části páté o.s.ř. o nahrazení takového rozhodnutí správního orgánu. V tomto směru se tedy jedná o imanentní důsledek legislativně zvoleného typového procesního postupu při zápisech vkladů práva do katastru nemovitostí, nikoli však o výjimečnou okolnost hodnou zvláštního zřetele (pouze) v projednávané věci.
14. Soudu prvního stupně lze dát za pravdu v tom, že v řízení podle části páté o.s.ř. o nahrazení zamítavého rozhodnutí katastrálního úřadu o vkladu práva do katastru nemovitostí je skutečně

nutno zohlednit zvláštní povahu, jež toto řízení může nabývat, nikoli však z hlediska existence důvodů podle § 150 o.s.ř. Platí, že nejsou-li účastníci vzhledem k navrhovanému vkladu ve sporném postavení, vykazuje vkladové řízení pouze povahu řízení solučního. Soluční povaha takového vkladového řízení pojmově vylučuje aplikaci § 142 o.s.ř. při posuzování náhrady nákladů řízení (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 23.8.2012 ve věci sp.zn. I. ÚS 2505/11). Takovou povahu však vkladové řízení nemá kupříkladu tehdy, pokud návrh na povolení vkladu je podán pouze jedním z účastníků řízení, popř. všemi účastníky, nicméně některý z účastníků se povolení vkladu ve správním řízení před katastrálním úřadem či v následném soudním řízení aktivně procesně brání.

15. Jelikož účastník od počátku jeho účasti v řízení uplatňoval zcela odlišné procesní stanovisko oproti žalobnímu návrhu, nelze v projednávané věci hovořit o soluční povaze tohoto řízení, když kontradiktorní vztah účastníků řízení je zde patrný. Proto se uplatní ustanovení § 245 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. a procesně neúspěšný žalobce je povinen zaplatit účastníkovi náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně, jež nelze považovat za neúčelné, když se jedná o náklady vzniklé samotnému účastníkovi při jeho účasti v řízení zajišťované vlastním pověřeným zaměstnancem. Náklady účastníka v řízení před soudem prvního stupně tak spočívají v hotových výdajích v souvislosti s provedenými procesními úkony s paušální náhradou podle vyhl. č. 254/2015 Sb. za tři procesní úkony 3x 300,- Kč (§ 1 odst. 3 písm. a/, b/ a c/). Žalobce je tak povinen zaplatit účastníkovi náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 900,- Kč.
16. Proto odvolací soud s ohledem na shora uvedené důvody napadený výrok rozsudku soudu prvního stupně jako věcně nesprávný podle § 220 odst. 1 o.s.ř. *per analogiam* (srov. též nálezn Ústavního soudu ze dne 19.1.2010 ve věci sp.zn. Pl. ÚS 16/09 zveřejněné pod č. 48/2010 Sb., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.9.2013 ve věci sp.zn. 23Co 251/2012, zveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 17/2014) změnil tak, že uložil žalobci povinnost zaplatit účastníkovi náhradu nákladů řízení ve shora uvedené výši ve lhůtě podle § 160 odst. 1 o.s.ř.
17. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo obdobně rozhodnuto dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení procesně úspěšnému účastníkovi byla přiznána náhrada nákladů řízení spočívajících v hotových výdajích v souvislosti s provedeným procesním úkonem s paušální náhradou podle vyhl. č. 254/2015 Sb. ve výši 1x 300,- Kč (§ 1 odst. 3 písm. a/), když z hlediska předmětu odvolacího řízení je nutno odvolání účastníka považovat za podání ve věci samé. Žalobce je tak povinen zaplatit účastníkovi náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 300,- Kč ve lhůtě podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 12. července 2018

JUDr. Pavel Tůma, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Silbernaglová.

Lucie
Silbernaglová
Digitálně
podepsal Lucie
Silbernaglová
Datum:
2018.07.30
10:11:48 +02'00'